

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

OÜ Inspecta Estonia
Õppekavarühm "Elektrienergia ja energeetika"

HINDAMISARUANNE

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	OÜ Inspecta Estonia
Veebilehe aadress	https://www.kiwa.com/ee/et/koolitused/
Kontaktisik koolitusasutuses	Kristina Enden
Hindamiskomisjon	<p>Katrin Tammjärv on lõpetanud Tallinna Ülikooli kutsepedagoogika eriala, tal on magistrikraad kasvatusteadustes. Tal on pikaajaline kogemus õppekavade koostamise ja hindamise alal. Katrin on olnud HAKA kutseõppe- ning täienduskoolitusasutuste hindamisekspert ning HTM täienduskoolituse õppekavade hindamise ekspert. Tema peamisteks hindamisvaldkondadeks on olnud elektrienergia ja energeetika ning mehaanika ja metallitöö. Katrin on pikalt töötanud ka SA Innove kutsehariduse osakonna peaspetsialistina samades valdkondades. Täna on Katrin ettevõtja.</p> <p>Meelis Päärol on TPI raadioinseneri diplom ja Tallinna Ülikoolist omandatud pedagoogika magistrikraad. Tema pädevusvaldkondadeks on üldehitus, kinnisvara korrashoid, elektrienergia ja energeetika (elektritööd ning gaasi- ja surveseadmete paigaldamine). Meelis Päärol on koostanud ja läbi viinud mitmeid kinnisvara korrashoiu teemalisi koolitusi (sh elektri teemaga seotuid) ning osalenud erinevate ametikoolide ja huvikoolide õppekavade koostamises. Täna töötab Meelis põhikoolis füüsika õpetajana. Meelis on osalenud valdkondlike kutsestandardite väljatöötamisel ja kutse andmise protsessis.</p>
Hindamiskoordinaator	Karin Laansoo
Hindamisperiood	september - detsember 2023
Valimi õppekavad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektripaigaldiste käit 2. Elektriohutus elektrilaisikutele, ohuteadlikele isikutele ja tavaisikutele (EO)

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma “Elektrienergia ja energeetika” analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	8
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.

- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt **HAKA juhendis** sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga kvaliteedihindamise aja ja hindamiskomisjoni koosseisu 12.10.2023

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 02.11.2023

Asutuse eneseanalüüsi aruanne annab hea ülevaate õppetegevuse korralduse põhialustest. Samas on mõned kirjeldused üldsõnalised ja asutus oleks võinud tuua natuke rohkem konkreetseid näiteid.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 16.11.2023

HAKA saatis esmase hindamisaruande asutusele 6.12.2023

Asutus andis telefonivestluses 13.12.2023 teada, et neil ei ole aruande kohta kommentaare

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 13.12.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- OÜ Inspecta Estonia eneseanalüüs
- KIWA õppekorralduse alused
- Hinnatavad õppekavad
- 16.11.2023 toimunud hindamisvestluse märkmed/protokoll
- Elektripaigaldiste käidu koolituse tõendi näidis
- EOT tunnistuse näidis
- Tagasiside vorm

Õppekavarühma elektrienergia ja energeetika analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatformil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Ettevõtte pakutavate koolituste valik on väga lai ja haarab palju seadmete ohutu kasutamisele suunatud koolitusi. Suure arvu koolituste hulgast on võimalik igal enesetäiendamisele huvitatud isikul leida endale sobivaim või pädevuse tõendamiseks vajalik kursus.

Komisjon analüüsis Inspecta Estonia OÜ kahte elektriala õppekava - Elektripaigaldiste käit (8 h) ja Elektriohutus elektrilaisikutele, ohuteadlikele isikutele ja tavaisikutele. (4 h).

Mõlema analüüsitud õppekava eesmärgiks on korrata elektriohutuse alaseid baasteadmisi koos jõustatud muudatuste tutvustamisega (standardi EVS-EN 50110-1 baasil). Koolitus Elektripaigaldiste käit (lühendina aruandes ka EK) on suunatud praegustele ja tulevastele elektritööde juhtijatele, projekteerijatele, elektripaigaldiste eest vastutavatele isikutele ning kõigile teistele teemast huvitatutele. Koolituse Elektriohutus elektrilaisikutele, ohuteadlikele isikutele ja tavaisikutele (lühendina aruandes EO) sihtgrupp on praegused ja tulevased elektriala isikud, ohuteadlikud isikud ja tavaisikud vastavalt standardile EVS-EN 50110-1:2023, kes oma igapäevatoos puutuvad kokku elektrivaldkonnaga ja peavad oskama hinnata elektrist tulenevaid riske. Koolituste sihtrühm on nii õppekavades kui täiendavalt veebilehel kuvatavas infos ära toodud. Kuivõrd elektrialal töötavatel isikutel on nii praktiline sisuline vajadus oma teadmiste värskendamise järele ning see on vajalik ka pädevuse tõendamiseks, on sihtrühmal komisjoni hinnangul selge vajadus pakutavate koolituste järele.

Eneseanalüüsis kirjeldab asutus, et sisend õppekavade loomiseks ja parendamiseks saadakse oma põhiteenuste igapäevastelt klientidelt, kellega asutuse eksperdid vahetult suhtlevad. Klientide tagasiside on aluseks, mille põhjal tehakse otsus õppekava avamiseks ehk lähtutakse turul valitsevast nõudlusest. Hindamisvestlusel selgitasid asutuse esindajad, et koolitajad vaatavad õppekavasid regulaarselt üle ning teevad vajadusel koolituse sisus jooksvalt

muudatusi ja parandusi, lähtudes osalejate tagasisidest, kitsaskohtadest teemaga seonduvas praktikas ning muudatustest seadusandluses, ennekõike standardite muudatustest.

Õppekava sisu lähtub õpetatavat teemat reguleerivast seadusandlusest ja muudest normdokumentidest. Asutus sedastab eneseanalüüsis, et koolituste õppekavad vaadatakse üle, kui nende koostamise aluseks olnud õigusaktid ja/või standardid muutuvad. Nt elektrikäidu õppekavas hakkas standardi EVS-EN 50110-1:2013 asemel kehtima standard EVS-EN 50110-1:2023, ning see muudatus kajastub ka õppekavas. Eneseanalüüsisist selgub samuti, et õppekavade aluseks olevate dokumentide muutusi jälgib asutuse kvaliteedijuht, kes saadab muudatuste kohta regulaarseid infokirju. Samuti saab asutus sisendit õppekavaarendusse õppekavade koolitajatelt, kes on üksiti valdkonnas töötavad praktikud, kellel on vahetu teave valdkonna arengutest ja vajadustest. Eelneva põhjal töödeb komisjon, et asutusel on kasutusel süsteem, millega tagatakse valdkonnas toimuvate arengute operatiivne kajastamine ka õppekavades.

OÜ Inspecta Estonia kodulehelt on leitav piisav ning asjakohane informatsioon, nii õppekavad kui detailsem info koolituse korralduse kohta.

Komisjoni hinnangul on hinnatavad õppekavad välja töötatud sihtrühma ja tööturu vajadustest lähtuvalt ning asutuses toimub süsteemne õppekavade arendamine ja ajakohastamine.

Tugevused

- 1) Asutuse poolt pakutavate koolituste pakett katab suures osas elektriohutusega seotud üldteadmised ja arvestab võimalike sihtrühmade ootustega.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Mõlema õppekava pealkirjad on kooskõlas õppekavade eesmärkide ja õpiväljunditega. EO õppekava puhul võib standardiga EVS-EN 50110-1:2023 mitte kursis oleval inimesel jääda pealkirjast mulje, et õppekava on suunatud nii elektrivaldkonna spetsialistile kui „inimesele

tänavalt“. Õppekavas välja toodud koolituse sihtrühm aitab siiski mõista, kellele õppekava tegelikult suunatud on, kuigi asutus ei ole sätestanud, milliste eelnevate teadmiste ja oskustega osalejate jaoks on koolitused ettenähtud õppeajaga edukalt läbitavad. Siiski töödeb komisjon, et analüüsitud õppekavad on elektrihoituse aluseid tutvustavad sissejuhatavad koolitused, mis omaette ei ole piisavad elektriala pädevuse saavutamiseks, kuid koos teiste pakutavate koolitustega moodustavad ühtse süsteemi.

Komisjoni hinnangul on õppekavade maht piisav õpiväljundite saavutamiseks asutuse poolt täpsustatud sihtrühma jaoks. Siiski soovib komisjon kaaluda võimalusi pealkirja sõnastamiseks selliselt, et see oleks üheselt mõistetav nii eriala- kui erialavälisele inimesele.

Komisjoni hinnangul on mõlema õppekava puhul eesmärk ja õpiväljundid omavahel kooskõlas, samuti on omavahel kooskõlas õpiväljundid ning kursusel läbitavad teemad.

Õpiväljundid kirjeldavad osaleja poolt koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, mida oleks võimalik koolituse lõpus hinnata. Kummagi õppekava läbinute õpiväljundite omandatust ei hinnata (ega väljastata täienduskoolituse tunnistust), osalejatele väljastatakse tõend osalemise kohta.

Mõlema õppekava õppemeetoditeks on eneseanalüüsi kohaselt loeng, mis vaheldub arutelu ja vastastikuse kogemuste jagamisega. EO õppekava läbinul on võimalik sooritada elektrihoitusteadlikkuse eksam.

Arenguvõimalused

- 1) Komisjon soovib asutusel kaaluda võimalust pakkuda eraldi koolitusi vastavalt kuulajate sihtrühmade (tavaisik, ohuteadlik isik, elektriala isik) tasemele.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid. Õppekavade koostamisel lähtutakse normatiivsetest ja valdkondlikest regulatsioonidest.

Asutuse kvaliteedisüsteem on üles ehitatud selliselt, et õppekavade koostajad ja lektorid tagavad õppekavade pideva kooskõla regulatsioonidega ning turu vajadustega.

Komisjoni hinnangul on õppekavade maht piisav õpiväljundite saavutamiseks asutuse poolt täpsustatud sihtrühma jaoks. Mõlema õppekava puhul on eesmärk ja õpiväljundid omavahel kooskõlas, samuti on omavahel kooskõlas õpiväljundid ning kursusel läbitavad teemad.

Avalikkusele on informatsioon õppekavade kohta Inspecta Eesti OÜ veebilehel kättesaadav.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded on täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

ANALÜÜS

Asutuse eneseanalüüsist selgub, et mõlema õppekava lektorid tutvustavad koolituspäeva alguses koolituse eesmärki, õpiväljundeid, samuti teemasid, mida läbitakse, ja mis õpiväljundite saavutamist toetavad. Eksamiga lõppeva koolituse puhul tutvustatakse samuti eksami formaati ja eduka sooritamise nõudeid.

Asutuse eneseanalüüsist ja veebivestlusest selgus, et iga koolituse käik täpsustatakse koos osalejatega sõltuvalt nende ootustest.

Veebivestluse käigus kirjeldas lektor, et koolitus koosneb tavapäraselt loengu vormis teoreetilise materjali käsitlemisest, mida koolitaja illustreerib eluliste näidetega. Koolituse käigus on jätud piisavalt aega, et õppijad saaks esitada küsimusi ning lahata oma kogemusest tulenevaid näiteid, mida omakorda selgitatakse ja põhjendatakse.

Komisjoni hinnangul suunavad koolitajad osalejaid aktiivselt osalema ning õppimise eest vastutust võtma, kuigi osalejatele jääb võimalus läbida koolitus ka passiivselt.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Komisjon tõdes eneseanalüüsi, vestluse ning koolituste kohta veebis oleva info põhjal, et koolitajad lähtuvad koolitust läbi viies õppekavast. Potentsiaalsetel õppijatel on juba koolitust valides võimalik tutvuda asutuse kodulehel ka sellega, mis järjekorras ja kui mahukalt teemasid käsitletakse (teemale ette nähtud aeg).

Eneseanalüüsist ja vestlustest selgus, et õppemeetodid valitakse lähtuvalt koolituse õppekavast ning seal sõnastatud õpiväljunditest. Mõlema õppekaval puhul on enamuses õpetatav materjal faktiline või allikaid kasutama suunav.

Koolitus koosneb loengu vormis teoreetilise materjali käsitlemisest, mida koolitaja illustreerib eluliste näidetega. Koolituse käigus on jäetud piisavalt aega, et õppijad saaks esitada küsimusi ning lahata oma kogemusest tulenevaid näiteid, mida omakorda selgitatakse ja põhjendatakse. See annab osalejate võimaluse siduda koolituse materjal päriselu olukordade ja enda kogemusega, mis toetab teadmiste omandamist ja kinnistamist. Ka antakse õppijatele eneseanalüüsi andmetel võimalus pärast koolitust kontakteeruda koolitajatega täiendavate küsimuste tekkimisel.

Komisjoni hinnangul on koolitustel kasutatavate õppemeetoditega õppijatel võimalik õpiväljundid saavutada, küll aga soovitab komisjon asutusel mõelda viiside peale, kuidas suunata oma koolitajaid enam kasutama paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise.

Ettevõtte eneseanalüüsist selgus ja veebivestlusel leidis kinnitust, et juhul kui õppekava viib ellu mitu koolitajat (õppekava „Elektripaigaldiste käit”), lähtuvad nad mõlemad õppekavas välja toodud eesmärkidest, koolituse temadest, ning pädevustest, mille osalejad koolituse läbides omandama peavad.

Veebivestlusele tuginedes leiab komisjon, et kuna koolitajad on praktikud, siis on neil hea ülevaade elektrialal toimuvast ning nad suudavad paindlikult arvestada kursusel osalejate vajadustega.

Arenguvõimalused

- 1) Komisjon soovitab koolitajatel kaaluda õppemeetodite mitmekesistamist, saavutamaks õppija aktiivsem osalus ja vaheldusrikkam õppimiskogemus.

5. Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Õppekavas "Elektriohutus elektrilaisikutele, ohuteadlikele isikutele ja tavaisikutele (EO)" on kirjas: " Koolitus on edukalt sooritatud, kui on osaletud vähemalt 80% koolituse kestusest. Koolitusel osalemise kohta väljastatakse tõend vastavalt täienduskoolituse standardis sätestatud nõuetele. Elektriohuteadlikkuse (EOT) eksami eduka sooritamise tulemusena väljastatakse EOT tunnistus." Komisjoni hinnangul on veidi eksitav info, et vähemalt 80% osalemine tähendab edukat sooritust, kuivõrd edukas sooritus eeldaks eelkõige õppekava õpiväljundite saavutamist.

EOT eksami sooritamine on vabatahtlik ning sooritamiseks kuluv aeg (üks tund) on ka õppekavas välja toodud, et osalejale oleks võimalik planeerida oma koolitusele kuluvat aega sõltuvalt sellest, kas ta on eksami sooritamisest huvitatud või mitte. Eneseanalüüsis kirjutab asutus, et eksam koosneb viiest küsimusest, millele tuleb anda pikemad vastused tunni aja jooksul kirjalikult või suuliselt. Küsimused on sõnastatud selliselt, et nende õigesti vastamine eeldab materjalist arusaamist, positiivseks soorituseks tuleb õigesti vastata vähemalt kolmele küsimusele viiest.

Eksami eduka sooritamise korral väljastatakse osalejale nii täienduskoolituse läbimise tõend kui EOT tunnistus. Asutuse esitatud näidistunnistusega tutvudes selgus, et EOT tunnistus, mis on võimalik saada eksami edukal sooritamisel, ei ole klassikaline tunnistus täienduskoolituse standardi mõistes: sellele ei ole märgitud näiteks õppekava nimetust ega õppe mahtu, omandatud ja hinnatud õpiväljundeid ning nende hindamise viisi, detailseid andmeid koolitusasutuse kohta.

Komisjon soovib asutusel kaaluda võimalust ühitada EOT tunnistuse väljastamine täienduskoolituse tunnistuse väljastamisega. Täienduskoolituse standardi mõistes tunnistuse väljastamiseks tuleb õppijal saavutada kõik õpiväljundid ning nende saavutatust tuleb ka hinnata. Seega tuleks tagada, et eksamil hinnatakse kõigi 4 õpiväljundi saavutatust ning tunnistus väljastatakse ainult juhul, kui õppija on tõendanud kõigi õpiväljundites kirjeldatud teadmiste (ja oskuste) omandamist.

EOT eksami sooritajad saavad oma eksamitulemuste kohta tagasisidet, asutus kirjutab eneseanalüüsis: "kui eksami sooritamine ei õnnestu, on osalejale võimalik tutvuda eksamitööga ning vajakajämistega oma vastustes, samuti koolitajaga täiendavalt konsulteerida". Vestlusel selgitati ka, et kui eksami sooritamine ei õnnestu, pakutakse välja võimalus sooritada korduseksam, mis enamasti on suuline. Korduseksam on tasuline ning seda võib ebaõnnestumise korral sooritada korduvalt. Ebaselgeks jääb siiski, kuidas saavad tagasisidet õpiväljundite omandamise kohta need õppijad, kes eksamile ei lähe.

EK koolituse puhul on õppekavas välja toodud, et õpiväljundite saavutatust ei hinnata ning osalejatele väljastatakse tõend, kui osaleja on läbinud vähemalt 80% koolituse mahust. Ka selle koolituse puhul ei selgunud, kuidas õppijad saavad tagasisidet selle kohta, kas nad on materjalist õigesti aru saanud (kui nad ise seda tagasisidet ei küsi).

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjon leidis, et mõlemat õppekava on võimalik läbida ka nii, et osaleja ei saa enda soorituse (teadmiste omandamise) kohta tagasisidet. Komisjon soovib koolitajatel korraldada õppeprotsessi selliselt, et tal oleks jooksvalt ülevaade kõigi osalejate edenemisest (teemadest arusaamisest) ning osalejad saaksid vastavat tagasisidet.

Arenguvõimalused

- 1) Komisjon soovib asutusel kaaluda võimalust ühitada EOT tunnistuse väljastamine täienduskoolituse tunnistuse väljastamisega. Tunnistuse väljastamise eelduseks on kõigi õpiväljundite saavutamine ja hindamine.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsist selgub, et esmast tagasisidet koolituse sisu ja protsessi kohta kogutakse õppijatelt suuliselt õppijatega peetava dialoogi, sh õppijate esitatavate küsimuste kaudu. Sellised õppematerjalile lisaks esitatud küsimused on asutuse hinnangul indikaatoriks, et midagi on jäänud teema käsitlemisel vajaka ja neile tuginedes saab koolitaja teha operatiivselt korrekture õppe sisus ja õpetamismeetodites.

OÜ Inspecta Estonia eneseanalüüsile tuginedes kogutakse kõigi toimunud koolituste kohta tagasisidet ning neisse tehakse osalejate poolt antud tagasisidest lähtuvalt muudatusi. Tagasiside tulemused koondatakse ühisesse andmebaasi ning need on koolitajatele nähtavad. Komisjoni hinnangul toetab see süsteemset tagasisidest õppimist.

Komisjon tutvus ka tagasisideankeedi näidisega. Ankeedis oli üksteist küsimust, millest esimesed kolm palusid anda numbrilist tagasisidet (skaalal 1-5) rahulolu kohta koolitusega, lektoriga ja selle kohta, kas koolitus vastas ootustele. Kokku kolm küsimust käsitlesid praktilise korralduse ja lõunapausi temaatikat. Kolm küsimust olid turundusele suunatud ning kahe küsimuse puhul saab vastaja anda vabas vormis tagasisidet küsimustega „Mis teile meeldis koolituse juures? Mida võiks muuta?“ ning „Muud ettepanekud“. Komisjoni hinnangul võimaldab selline ankeet tagasisidet saada, aga infot koolituse sisuliseks parendamiseks saab ainult kahest vaba tekstiväljaga küsimusest. Komisjon soovib asutusel vaadata tagasisideankeet üle ja kaaluda küsimuste sõnastamist selliselt, et see suunaks vastajat andma täpsemat ja parenduste elluviimist toetavat tagasisidet selliste koolituse osade kohta, nagu õppemeetodite ja õppe tempo sobivus osaleja jaoks, õppija enda tajutud panustamine õppeprotsessi jmt.

Arenguvõimalused

- 1) Komisjon soovib asutusel vaadata tagasisideankeet üle ja kaaluda küsimuste sõnastamist selliselt, et see suunaks vastajat andma täpsemat ja parenduste elluviimist toetavat tagasisidet selliste koolituse osade kohta, nagu õppemeetodite ja õppe tempo sobivus osaleja jaoks, õppija enda tajutud panustamine õppeprotsessi jmt.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolituste läbiviimisele kaasatud lektorid on elektriala pädevad spetsilistid ja suudavad oma kogemustele toetudes edasi anda koolituse sisu. Loengu vormis toimival koolitusel on võimalik saada ülevaade elektriohutust ja elektritööde tegemist reglementeerivatest nõuetest. Õppemeetodite valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat, kes on ise aktiivne, õpiväljundite saavutamisel. Asutus kogub koolitustel osalejatelt süstemaatiliselt tagasisidet, mida kasutatakse sisendiks muudatustele, kuid tagasisideankeeti oleks komisjoni hinnangul võimalik muuta sisukamaks. Kuna kumbki koolitus ei lõpe tunnistuse väljastamisega, mille eelduseks on kõigi õpiväljundite saavutatuse kontroll, ning loengu vormis toimuv koolitus ei võimalda osalejatel enda õpitu kohta tagasisidet saada, jääb õppija saadav tagasiside õpiväljundite saavutamise kohta juhuslikuks. Siiski leiab komisjon, et õppimise ja õpetamise valdkonna nõuded tervikuna on võimalik hinnata täidetuks, kuna rohkem parendusvaldkondi komisjon nelja kriteeriumi peale välja ei toonud.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on täidetud

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis ütleb asutus, et koolitusi läbi viivad lektorid valitakse üldjuhul ettevõtte endi ekspertide hulgast (lisaks koolitamisele tegeleb asutus katsetamise, tehnilise kontrolli, sertifitseerimise ning tehnilise nõustamisega). Asutuse eneseanalüüsi kohaselt sätestab kvaliteedisüsteem ekspertidele kõrghariduse ning valdkonna töökogemuse nõude.

Inspecta Estonia kodulehel kajastub koolituste jaotuses informatsioon koolitajate kohta. Ära on toodud info töökogemuse, erialapädevust tõendavate dokumentide kohta, mainitud on erialaste artiklite avaldamist ning kogemust „lektorina“. Puudub värskem info koolitajate enesetäiendamise ning täiskasvanute koolitamise alase pädevuse kohta. Asutus kirjutab eneseanalüüsis: „Lektoritele me eelneva kogemuse nõuet lektorina ei sätesta, piisab tahtmisest lektori ametit pidada ja elementaarsest kliendisõbralikust suhtlusoskusest“. Eesti keele seletav sõnaraamat defineerib lektori kui loengupidaja, seevastu täiskasvanute koolitamine on olemuselt palju laiemaid pädevusi hõlmav mõiste. Asutus möönab ka ise (eneseanalüüsis), et on „seni pakkunud vähest toetust lektoritele arendamiseks nende andragoogika-alaseid teadmisi“. Viimane selle valdkonna täienduskoolitus lektoritele toimus kuus aastat tagasi 2017. a. (2-päevane sisekoolitus „Koolitaja koolitus“ firmalt Aritam Grupp). Komisjon soovib asutusel mõtestada heaks täiskasvanute koolitajaks saamiseks vajalikke teadmisi ja oskusi loengupidamisest laiemalt, et koolitajatel tekiks parem arusaam näiteks õppekava sidususest, õppijakesksest õppes, täiskasvanud õppijale sobivatest õppe- ja hindamismeetoditest. Täiskasvanute koolitamiseks vajalikke kompetentse kirjeldab väga hästi näiteks [juhendmaterjal „Koolitaja kompass“](#).

Koolitajad tegelevad pidevalt erialase enesetäiendamisega, samuti selgus eneseanalüüsist, et asutus on pakkunud koolitajatele koolitusi, nt mainitakse eneseanalüüsis sisekoolitust „Levinumad õigekirjaprobleemid“ ning meeskonnatöökoolitust). Asutus sedastab eneseanalüüsis, et peab süsteemselt arvet koolitajate erialaste koolituste ja pädevuste üle, mida komisjon peab väga positiivseks.

Niisiis saab komisjon hinnata komisjoni käsutuses oleva info põhjal koolitajate erialase pädevuse piisavaks, samuti pole põhjust kahelda koolitajate järjepidevas erialases enesetäiendamises, aga tõendamata on koolitajate pädevus ning enesetäiendamine täiskasvanute koolitamise vallas.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjoni hinnangul on asutuses puudulik arusaam täiskasvanute koolitamise alastest oskustest ning vastava valdkonna arendamisele ei pöörata piisavalt tähelepanu. Komisjon soovib pöörata tähelepanu tänapäevase täiskasvanute koolitamise alase teooria ja praktika levitamisele koolitajate hulgas ning lisada info koolitajate täiskasvanute koolitamise alase pädevuse kohta koolituste info juurde veebis/õppekavas.

Arenguvõimalused

- 1) Koolituse tutvustuses võiks olla viide lektori pädevustunnistusele, et koolituse valija saaks vajadusel sellega tutvuda.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele ning neid rakendatakse koolitajate valikul. Koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni ja töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega erialavaldkonnas. Asutuse nõudmised koolitajate täiskasvanute koolitamise alastele pädevustele on väga madalad ning asutus ei pööra vastavate oskuste täiendamisele piisavalt tähelepanu. Kodulehel puudub täiskasvanute koolitamise alane ning enesetäiendamise informatsioon.

KOOLITAJAD: Nõuded on põhiosas täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

OÜ Inspecta Estonia eneseanalüüsis ja kodulehel on õpikeskkond põhjalikult kirjeldatud: ruumide asukoht ja transpordivõimalused, parkimine, mahutavus, tehnika, kohvipausid jmt. Info ligipääsetavuse kohta puuetega inimestele puudub, kuid asutus eneseanalüüsi kohaselt on valmis lahenduse leidma, näiteks on asutus võimaldanud koolitusel osalemist viipekeele tõlgiga. Komisjon soovib siiski selle info lisada ka kodulehele. Komisjon veendus, et füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu.

Eneseanalüüsis kirjeldatakse, et õppijatele on asutuse poolt ette valmistatud jaotusmaterjal, kuhu on võimalik lisada omalt poolt märkmeid.

Eneseanalüüsis kirjeldab asutus, et interneti vahendusel korraldati koolitusi ainult pandeemia ajal ja seda varianti ei eelistata, kuna koolitusele kohale tules on efektiivsem kaasõppuritega koolitusel jagatud informatsiooni arutada ja analüüsida.

Olemasolevale informatsioonile tuginedes on komisjon veendunud, et õpikeskkond vastab korraldatud õpitegevuse eesmärkidele ja toetab õppurite õpiväljundite saavutamist.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjon soovib kodulehe infot täiendada koolitusruumide ligipääsetavuse infoga.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Komisjoni hinnangul vastab õppekeskkond õpitegevuse eesmärkidele ja toetab õppurite õpiväljundite saavutamist. Asutusel on valmisolek leida lahendused ka erivajadusega õppijale, komisjon soovib vastava infoga täiendada ka õppekeskkonna infot koolitusasutuse kodulehel/õppekavas.

RESSURSID: Nõuded on täidetud